

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko I. J.

o przywrócenie do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 stycznia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt VI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 r. oddalił apelację pozwanego pracodawcy I. J. od wyroku Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 17 czerwca 2014 r. przywracającego do pracy na dotychczasowe warunki pracy i płacy powódkę A. K.. W tej sprawie Sądy obu instancji miały na uwadze stan ciąży powódki w dacie wypowiedzenia jej umowy o pracę oraz w okresie prowadzenia pertraktacji o cofnięcie zakazanego wypowiedzenia i rozwiązania stosunku pracy w wymienionym okresie ochronnym i przyjęły, że bezwzględna przeszkoda w wypowiedzeniu umowy o pracę w okresie ciąży, prowadzenie pertraktacji zmierzających do cofnięcia zakazanej czynności

prawa pracy oraz złe samopoczucie usprawiedliwiały przywrócenie powódce uchybionego terminu do zaskarżenia zakazanej czynności prawa pracy na podstawie art. 265 § 1 k.p., a w konsekwencji uzasadniały przywrócenie powódki do pracy stronie do art. 45 § 1 w związku z art. 177 § 1 k.p.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie art. 265 § 1 k.p. przez przywrócenie uchybionego terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, a także naruszenie art. 264 k.p., „przez przyjęcie dopuszczalności wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę po upływie 7 dni liczonych od dnia doręczenia wypowiedzenia oraz 7 dni od dnia, uzyskania przez Powódkę pewnej informacji o stanie ciąży i wieku płodu”, utrzymując, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z powodu „wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa”. Na tych podstawach skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu za wszystkie instancje oraz postępowanie kasacyjne.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosowała o nieprzyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła być przyjęta już dlatego, że okazała się oczywiście bezzasadna już *prima facie*, a zwłaszcza wobec szczegółowego wskazania przez Sądy obu instancji okoliczności ewidentnie usprawiedliwiających przywrócenie powódce terminu do zaskarżenia zakazanych czynności prawa pracy podjętych wobec pracownicy w stanie ciąży (art. 177 § 1 w związku z art. 265 § 1 i art. 45 § 1 k.p.). Szczególna i wzmożona ochrona stosunku pracy pracownic w stanie ciąży jest bezwarunkowa bezwzględnie, ponieważ wyklucza nie tylko wypowiedzenie, ale również rozwiązanie umowy o pracę z pracownicą w błogostanie ciąży, który wymaga pozostawania w możliwie optymalnym komforcie psychicznym nie tylko kobiety w ciąży, ale także jej poczętego dziecka. Pracodawca, który poweźmie informacje o szczególnie chronionym stanie ciąży

zatrudnionej pracownicy, który zakazuje nie tylko wypowiedzenia, ale także rozwiązania stosunku pracy, ma obowiązek cofnięcia tych zakazanych czynności prawa pracy, bez zbędnego procesu sądowego, którego wynik co do zasady uzasadnia przywrócenie do pracy nielegalnie zwolnionej pracownicy w ciąży nawet w sytuacji, gdy inicjatorem rozwiązania stosunku pracy była sama pracownica nieświadoma chronionego przepisami prawa pracy stosunku pracy pracownic w ciąży. Oznacza to, że bezwzględnie chroniony stosunek pracy kobiet w ciąży, a także w okresie korzystania z urlopu macierzyńskiego (art. 177 § 1 k.p.) lub wychowawczego (art. 186¹ § 1 k.p.) co do zasady wykluczają oddalenie powództwa o przywrócenie do pracy w związku z wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę (z wyjątkiem rozwiązania natychmiastowego stosunku pracy z winy pracownicy) z powodu potencjalnych uchybień terminów dochodzenia takich roszczeń przed sądami pracy, zwłaszcza gdy Sądy obu instancji wskazały okoliczności usprawiedliwiające brak zawinienia powódki w spóźnionym wniesieniu odwołania. W szczególności przywrócenie powódce uchybionego terminu usprawiedliwiały prowadzone negocjacje, które wymagały cofnięcia zakazanego wypowiedzenia i rozwiązania umowy o pracę, na które pozwany odpowiedział także prawnie zakazaną zmianą warunków pracy i płacy, bez pouczenia powódki o trybie zaskarżenia tej równie niedozwolonej czynności prawa pracy wobec pracownic w ciąży (art. 42 § 1 w związku z art. 177 § 1 k.p.). Nie zasługuje na ochronę prawa pracy pracodawca, który pomimo uzyskania wiadomości o bezwzględnym zakazie wypowiedzania i rozwiązywania stosunku pracy z pracownicą w ciąży, w istocie rzeczy niehumanitarnie (art. 40 Konstytucji RP) podtrzymuje bezprawną czynność rozwiązującą stosunek pracy, przez co rażąco narusza nie tylko bezwzględny zakaz prawa pracy (art. 177 § 1 k.p.), ale wszelkie nazwane i nienazwane zasady współżycia społecznego (art. 8 k.p.), a także konstytucyjne zasady ochrony macierzyństwa i rodziny (art. 18 Konstytucji). Wykładnia art. 265 § 1 k.p. - w zakresie, w jakim mogłaby pozbawiać pracownic w ciąży sądowej ochrony naruszonego przez pracodawcę bezwzględnego zakazu wypowiedzania i rozwiązywania umów o pracę wyłącznie z powodu uchybienia terminu zaskarżenia zakazanej czynności prawa pracy, powinna być z jurysdykcyjną pewnością uznana

za „zakresowo” niezgodną co najmniej z konstytucyjną zasadą ochrony macierzyństwa, rodzicielstwa i rodziny (art. 18 Konstytucji RP).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekając o należnych powodce kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym w zgodzie z art. 98 k.p.c.

I.n